

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

DIRECTORA D'INNOVACIÓ I NOUS NEGOCIS
GEORGINA FERRI

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ,
CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CORDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON

EDICIÓ DIGITAL
FRANCINA BOSCH

POLÍTICA
MAIOL ROGER

INTERNACIONAL
MÓNICA BERNABÉ

ECONOMIA
ÀLEX FONT

SOCIETAT
ELENA FREIXA

DEBAT
TONI GÜELL

CULTURA
LAURA SERRA

MÈDIA
ÀLEX GUTIÉRREZ

ESPORTS
TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID
DANI SÁNCHEZ UGART

LLENGUA
ALBERT PLA

FOTOGRAFIA
XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS

CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ

DIRECTOR FINANCER
XAVIER LINARES

DIRECTORA DE MÀRQUETING
MARIA LLAMBÍ

DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN

DIRECTOR DE NEGOCI
ORIOL CANALS

DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR:

93 275 11 10

subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL

Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

Retorn a la pluja fina?

Amb Josep-Lluís Carod-Rovira al capdavant, els professors Joan Manuel Tresserras i Enric Marín formen part del reduït grup d'ideòlegs que en la dècada dels noranta van establir les bases formals d'un independentisme de nou encuny que va permetre el creixement d'ERC com a opció política i la conversió de l'independentisme en el corrent majoritari dins del catalanisme que és en l'actualitat.

En termes planers: si vostè ha abraçat l'independentisme en els darrers temps, més enllà de la seva motivació primera o darrera –la preocupació per la cultura i la llengua catalana, per la millora social, per l'enuig pel dèficit inversor en infraestructures, etcètera–, ha estat en gran mesura (sigui votant d'ERC o no) perquè aquests noms, i no gaires més, van desvestir d'essencialisme el separatisme que va arribar als anys vuitanta després del llarg desert franquista.

Que la proposta d'aleshores fos feta mirant al segle XXI no vol pas dir, ja s'entén, que en l'independentisme no pervisquin elements essencialistes i que en determinats moments no aflorin en alguns dels seus rengles de nou. No són, però, el comú d'aquest moviment. D'altra banda, aquest plantejament ideològic no apel·laria a molts dels seus votants.

L'eclosió d'aquest nou independentisme va tenir una primera oportunitat de dur a la pràctica el que s'havia teoritzat amb la conformació del govern Maragall. La idea, central i simplificada, d'aquella Esquerra “de les mans netes” era que, a través de les polítiques socials i nacionals –com dues cares d'una mateixa moneda– i d'una governança allunyada del desgastat pujolisme, la mateixa ciutadania prendria consciència de la necessitat de tenir més elements d'autogovern i s'arribaria tan lluny en la seva demanda com volgués.

Va ser el que Carod-Rovira, en el debat d'investidura de José Montilla el novembre de 2006, va definir com un catalanisme no pas “de cap de setmana, sinó de pluja fina, de la quotidianitat i de la construcció diària”. El nou Estatut aprovat a les Corts i referendat al juny havia de ser una primera baula, essencial, d'aquest nou projecte.

JOAN ESCULIES

HISTORIADOR

En la darrera dècada hem viscut tants vaivens i s'ha teoritzat tant sobre l'inefable procés, que en l'anàlisi s'obvia –perquè pot semblar una contradicció essent com ha estat Esquerra un dels seus actors principals– que la crisi econòmica iniciada el 2008 i el factor emocional que va suposar la sentència del Tribunal Constitucional de 2010 van torpedinar de ple el projecte polític d'aquella ERC. De manera principal, aquests dos factors disruptius van fer que, de sobte, la pluja fina esdevingués tempesta. S'hi va afegir la competició entre formacions per un camp

fins aleshores verge després del viratge accelerat –per diversos motius– de la CiU post-Pujol envers l'independentisme.

La nit de les eleccions del setembre de 2015, els violins del procés van deixar de tocar. L'ERC d'Oriol Junqueras, hereva d'aquell plantejament ideològic i immersa en la candidatura de Junts pel Sí, no va saber o voler llegir els resultats electorals. En comptes de mirar el camp de batalla polític des del turó i de manera reposada, va continuar una cursa accelerada contravenint allò que els seus ideòlegs modernitzadors havien plantejat fins aleshores. Es va oblidar la doctrina dels darrers anys per seguir el nou mantra del “Tenim pressa”, tallat de manera sobtada pels fets del 27-O.

Aquest inici d'any, Tresserras i Marín publiquen *Obertura republicana. Catalunya després del nacionalisme*, on fan una proposta renovada, partint de la cultura, de per on creuen que ha de passar la sobirania i el progrés en els propers anys. En un moment del llibre sostenen que en el model pujolista la iniciativa de construir un projecte de país “cedia davant la perspectiva de refer, recuperar, normalitzar

o reconstruir alguna cosa que, substancialment, ja havia estat construïda –i destruïda– en algun moment anterior”. I afegeixen que “es cursava la invitació, però la festa ja estava organitzada”. Segons els professors, aquest factor hauria fet que part de la ciutadania no se sentís implicada amb el projecte de Pujol, i ja podem imaginar a quins sectors es refereixen.

En l'assaig, que cal llegir, la idea més repetida és la de “no construir una nació imaginada des de l'estat”, sinó “crear un estat des de la nació real, internament plural i diversa, capaç de sumar complexitats, una identitat oberta, inacabada, de lliure adscripció”. És un plantejament que s'incardina amb l'exposat per Carod-Rovira a *El futur a les mans* (2003), en l'inici de la seva pluja fina.

Perquè la nova proposta tingui recorregut, ERC i l'independentisme en tot cas hauran de revisar alguns plantejaments que avui molts dels seus sectors viuen com veritats absolutes –començant per l'imaginari creat al voltant de l'1-O i el mandat del poble, per exemple–. D'altra manera, allò que es corre el risc d'oferir és una invitació a una festa d'estil pujolista però des de l'altra banda.

GETTY

Perquè la proposta de Tresserras i Marín tingui recorregut, ERC i l'independentisme hauran de revisar alguns plantejaments